

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 20/15
Luxemburg, 26 februarie 2015

Hotărârea în cauza C-472/13
Andre Lawrence Shepherd/Bundesrepublik Deutschland

Curtea de Justiție precizează condițiile în care un dezertor care provine dintr-un stat terț poate obține azil în Uniunea Europeană

În august 2008, soldatul american Andre Shepherd a solicitat azil în Germania. Acesta și-a părăsit unitatea staționată în Germania din luna aprilie 2007 după ce a primit cel de al doilea ordin de misiune pentru Irak. Domnul Shepherd a apreciat că nu mai trebuie să participe la un război pe care îl considera nelegal și nici la crimele de război care, în opinia sa, erau comise în Irak. În cursul primei sale misiuni în Irak, lângă Tikrit, între septembrie 2004 și februarie 2005, el nu a participat în mod direct nici la operațiuni militare, nici la lupte, ci a desfășurat activități de mentenanță a elicopterelor în calitate de mecanic. După întoarcerea din această misiune, și-a prelungit angajamentul în cadrul armatei americane, unde s-a înrolat în decembrie 2003 pentru o perioadă inițială de 15 luni. În susținerea cererii de azil, domnul Shepherd arată că, din cauza dezertării, riscă să fie urmărit penal. În plus, întrucât dezertarea este, din punct de vedere american, o infracțiune gravă, aceasta îi afectează existența prin faptul că îl expune unei respingeri sociale în țara sa.

Dat fiind că cererea sa de azil a fost respinsă de Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Oficiul Federal pentru Migrație și Refugiați), domnul Shepherd s-a adresat Bayerisches Verwaltungsgericht München (Tribunalul Administrativ din München) pentru a obține anularea acestei decizii și statutul de refugiat. Instanța respectivă solicită Curții de Justiție să interpreteze **directiva europeană privind statutul de refugiat**¹.

Potrivit acestei directive, resortisantul unei țări terțe care are o temere bine fondată de a fi persecutat din cauza rasei sale, a religiei, a naționalității, a opiniilor politice sau a apartenenței la un anumit grup social poate, în anumite condiții, să fie recunoscut ca refugiat. Directiva prevede, printre altele, elementele care permit ca anumite acte să fie considerate acte de persecuție.

Astfel, potrivit directivei, un act de persecuție poate consta în special în „urmărirea penală sau sancțiuni în cazul refuzului de a efectua serviciul militar în situații de conflict, atunci când serviciul militar ar presupune comiterea unor infracțiuni”².

Prin hotărârea pronunțată astăzi, **Curtea statuează că protecția prevăzută într-un astfel de caz:**

- **acoperă întregul personal militar, inclusiv personalul logistic sau tehnic;**
- vizează situația în care serviciul militar efectuat ar presupune în sine, într-un conflict determinat, comiterea unor crime de război, **inclusiv situațiile în care solicitantul de azil nu ar participa decât în mod indirect la comiterea unor astfel de crime** în condițiile în care ar furniza, prin exercitarea funcțiilor sale, cu o plauzibilitate rezonabilă, **un sprijin indispensabil** pentru pregătirea sau pentru săvârșirea acestora;

¹ Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304, p. 12, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 52).

² Articolul 9 alineatul (2) litera (e) din directivă.

- **nu vizează în mod exclusiv situațiile în care se dovedește că au fost deja comise crime de război** sau că acestea ar fi susceptibile să intre în competența Curții Penale Internaționale, ci și cele în care solicitantul de azil este în măsură să dovedească că este **foarte probabil** ca astfel de crime să fie comise;
- **aprecierea faptelor** care este doar de competența autorităților naționale, sub controlul instanței, în vederea calificării situației serviciului respectiv, **trebuie să se întemeieze pe o serie de indicii de natură să dovedească**, având în vedere ansamblul împrejurărilor în cauză (în special cele referitoare la faptele relevante privind țara de origine în momentul luării unei decizii privind cererea, precum și la statutul individual și la situația personală a solicitantului), **că situația serviciului face plauzibilă săvârșirea crimelor de război invocate**;
- **faptul că, pe de o parte, o intervenție militară a fost angajată în temeiul unui mandat al Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite sau pe baza unui consens al comunității internaționale, iar, pe de altă parte, statul sau statele care desfășoară operațiunile pedepesc crimele de război trebuie să fie luat în considerare³** în cadrul aprecierii care este în sarcina autorităților naționale;
- **refuzul efectuării serviciului militar trebuie să constituie unicul motiv care să permită solicitantului statutului de refugiat să evite participarea la crimele de război invocate⁴ și, în consecință, în cazul în care acesta s-a abținut să recurgă la o procedură având ca obiect obținerea statutului de obiect de conștiință, o astfel de împrejurare exclude orice protecție în temeiul dispoziției analizate**, cu excepția situației în care solicitantul dovedește că nicio procedură de o asemenea natură nu i-ar fi fost disponibilă în situația sa concretă.

În ipoteza în care nu s-ar face dovada că serviciul pe care domnul Shepherd a refuzat să îl efectueze ar presupune comiterea unor crime de război, Verwaltungsgericht solicită Curții să precizeze și condițiile care trebuie îndeplinite pentru a se obține protecția prevăzută de directivă în alte două cazuri. Astfel, potrivit directivei, **pot exista acte de persecuție și atunci când autoritățile publice adoptă acte discriminatorii sau disproporționate⁵**.

În raport cu aceste alte două cazuri, Curtea statuează că, în împrejurări precum cele în speță, **nu rezultă** că măsurile la care se expune un militar ca urmare a refuzului de a-și efectua serviciul, precum **condamnarea la o pedeapsă privativă de libertate⁶ sau excluderea din armată, pot fi considerate**, ținând seama de dreptul legitim al statului în cauză de a menține forțe armate, **ca fiind atât de disproporționate sau de discriminatorii încât să se numere printre actele de persecuție** prevăzute de directivă. Cu toate acestea, este de competența autorităților naționale să verifice acest aspect.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

---

³ Curtea arată că o intervenție armată desfășurată în temeiul unei rezoluții a Consiliului de Securitate menționat **garantează, în principiu, că nu vor fi comise crime de război** cu această ocazie și că situația este aceeași, în principiu, în ceea ce privește o operațiune în privința căreia există un consens internațional. În plus, existența, în ordinea juridică a acestor state, a unei legislații care pedepsește crimele de război și a unor instanțe care asigură sancționarea efectivă a acestora este **de natură să facă puțin plauzibilă teza potrivit căreia un militar al unuia dintre statele respective ar putea fi în situația să comită astfel de crime**.

⁴ În această privință, aprecierea pe care trebuie să o efectueze autoritățile naționale trebuie să țină seama de faptul că, în speță, domnul Shepherd nu numai că s-a **angajat de bunăvoie** în forțele armate în condițiile în care acestea erau deja implicate în conflictul din Irak, ci și-a reînnoit angajamentul după ce a efectuat un prim sejur în Irak.

⁵ Articolul 9 alineatul (2) literele (b) și (c) din directivă.

⁶ Se pare că domnul Shepherd se expune, pentru dezertare, unei pedepse cu închisoarea de la o sută de zile la cincisprezece luni, care poate ajunge chiar la cinci ani.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106